

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 140

Anden Session.

42de Møde.

Onsdagen den 4de December.

(Fortf.)

Rothe (fortsat): Det, som jeg troer er det Væsentligste med Hensyn til Sagen, det er Spørgsmaalet om, hvorvidt dette, dersom der virkelig er en saadan Trang tilstede, da er den rigtigste Vej til at faae Savnet afhjulpen paa. Man vil vistnok, naar man taler om Sagen aldeles i sin Almindelighed, være villig til at indrømme, at den Maade, hvorpaa det Offentlige skal søge at befordre Borgernes Erhverv og Næringsdrift, skal være ved at søge at bortrydde alle de Hindringer, som kunne være i veien for, at de Private kunne indrette sig paa den bedste og for dem selv fordeelagtigste Maade. Til denne Ordning, til dette Erhverv hører naturligviis ogsaa Boliger, og det er derfor ligefrem Statens Opgave at søge at fjerne alle de Hindringer, som i de bestaaende Forhold og fra Lovgivningens Side kunde være i veien for, at Enhver med Hensyn til Bolig kan indrette sig paa den bedste og bekvemteste Maade efter sin Evne. I denne Retning er der ogsaa, saaledes som Ordføreren antydede, i vor forrige Samling skeet et ikke uvigtigt Skridt ved en af de Love, som da udkom; og det er et Arbejde, som jo af Alle erkjendes for at være noget af det meest paatrængende og nærmest forestaaende for Regjeringen og Rigsdagen, at søge et fremme Selveiendom mere og mere, i Forbindelse med hvilken de Bausfeligheder, som endnu paa visse Steder kunne staae i veien for Erhvervelsen af Bolig, ville fjernes; men, selv hvor der ikke allerede er Selveiendom, der har netop det Forslag, som blev vedtaget forrige Gang, og hvorved der blev givet Fæsterne Ret til at indtage Jorder uden at behøve at

spørge vedkommende Godseier derom (En Stemme: Det blev ikke vedtaget!); — jeg beder om Forladelse, de Indskrænkninger, som i den Henseende bestode, bleve, forsaavidt de laae i den almindelige Lovgivning, ophævede, og kun forsaavidt der maatte være Indskrænkninger, som laae i særlige Contractsforhold, blev det overladt til Domstolene at afgjøre, hvorvidt de fremdeles skulde staae ved Magt. I ethvert Tilfælde kan det ikke nægtes, at, saaledes som Forholdene virkelig maae antages at være, efter hvad der ved Forhandlingen af Sagen fra forffjellige Sider blev oplyst, — saa er der derved skeet et væsentligt Skridt til at fjerne de Hindringer, som kunne ligge i veien for Vedkommende til at faae Boliger omkring paa Landet. — Dette er altsaa den Vej, vi åabenbart bør gaae i denne Sag, og, naar der ikke er gjort Tilstrækkeligt i den Henseende, saa maa man søge at gaae videre, men i samme Retning; derimod kommer man her, saaledes som ogsaa af Ordføreren er antydet, ind paa en Vej, som i sine Conseqventser kan være meget farlig, og hvor man ikke kan see, hvorvidt man virkelig kommer. Der er nemlig af den ærede Forslagsstiller gjort opmærksom paa, at her ikke var Tale om nogen Forsørgelse, men at der er Tale om, hvad jeg troer han kaldte, en borgerlig Frihedsret; det er et nyt Princip, om jeg saa, maa sige, som vi kaste ind i vor hele Lovgivning; thi det har været et Princip i Lovgivningen, at Staten kun skulde tage sig af saadanne Personer, som ere ude af Stand til at erhverve sig selv det Fornødne til Livets tarveligste Underhold, og dette er Fattigforsørgelse, men der er ikke noget Princip i vor Lovgivning, som bestemmer, at Staten skal paatage sig at sørge for saadanne Individer, som ikke selv ere blottede